

Comitetul Economic și Social European

CCMI/056
Industria minieră
neenergetică din Europa

Bruxelles, 27 iunie 2008

AVIZUL

Comisiei consultative pentru mutații industriale (CCMI)
privind
industria minieră neenergetică din Europa
(aviz din proprie inițiativă)

Raportor: **dl FORNEA**
Coraportor: **dl POP**

Administrator: Pol Liemans

La 17 ianuarie 2008, în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, Comitetul Economic și Social European a hotărât să elaboreze un aviz din proprie inițiativă cu privire la

Industria minieră neenergetică din Europa
(aviz din proprie inițiativă).

Comisia consultativă pentru mutații industriale, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 24 iunie 2008. Raportor: dl Fornea. Coraportor: dl Pop.

În cea de a ...-a sesiune plenară, care a avut loc la ... și ... (ședința din ...), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu ... voturi pentru, ... voturi împotriva și ... abțineri.

*

* *

1. Concluzii și recomandări

1.1 Viitorul securității aprovizionării cu materii prime în Europa se bazează pe patru piloni principali: **aprovizionarea internă, aprovizionarea internațională, consolidarea capacităților și eficiența resurselor.**

- Politica în domeniul **aprovizionării interne** cu materii prime ar trebui să ia în considerare industria, politica de mediu și amenajarea teritoriului, într-o abordare integrată. Cele mai bune practici în domeniu ar trebui extinse la noile sectoare potențiale. Accesul la resursele interne din statele membre ar trebui încurajat prin asigurarea echilibrului necesar între politica de mediu și politica de dezvoltare industrială, precum și prin introducerea de stimulente armonizate destinate protecției și dezvoltării, extinzând siturile existente și deschizând unele noi acolo unde acestea sunt, pe de o parte, dorite și viabile din punct de vedere economic și social și, pe de altă parte, durabile din punct de vedere ecologic.
- Impactul globalizării asupra **aprovizionării internaționale** cu minerale ar trebui evaluat în mod corespunzător de către UE și statele membre, ori de câte ori are preponderență importul de materii prime din afara UE. Standardele sociale și de mediu ale UE ar trebui respectate în abordarea aspectelor legate de politica de investiții și de relocalizarea industrială. Ar trebui să se garanteze accesul utilizatorilor europeni la materiile prime și să se reducă dependența strategică a UE.
- **Consolidarea capacităților** în industriile extractive neenergetice europene este legată de o serie întreagă de provocări, precum obstacolele administrative, necesitatea de a îmbunătăți imaginea sectorului, nevoia de mână de lucru calificată, tehnicile de gestionare, educația și formarea.

- **Sporirea eficienței** proceselor de extracție a resurselor depinde de progresele înregistrate în alte sectoare, active atât în domeniul extracției mineralelor, cât și în alte domenii, și necesită cooperarea între Comisia Europeană și statele membre.

1.2 Comitetul Economic și Social European invită Comisia și statele membre să ia măsuri în conformitate cu următoarele recomandări (a se vedea punctul 3.2 pentru recomandări detaliate):

- **o mai bună reglementare** prin: îmbunătățirea cadrului juridic și a sistemului de autorizare; schimbul de bune practici în materie de politici de planificare; reducerea sarcinilor administrative excesive la emiterea autorizațiilor; sprijinirea activităților de explorare; promovarea dezvoltării durabile în extinderea siturilor de extracție și conservarea zăcămintelor minerale¹;
- **creșterea compatibilității** de extracție și de protecție a mediului prin: propagarea bunelor practici în zonele Natura 2000 și în jurul acestora; susținerea principiului proximității în procedurile de transport, pentru a reduce poluarea și costurile, precum și îmbunătățirea accesului la resurse²;
- **îmbunătățirea calității informațiilor despre minerale** la nivelul UE prin crearea unui serviciu geologic european și prin instituirea unui sistem european de informații cu privire la resursele minerale, elaborat pe baza capacităților organismelor naționale de studii geologice din statele membre.

2. Prezentare de ansamblu a sectorului

2.1 Mineralele sunt esențiale pentru dezvoltare și deci pentru calitatea vieții și crearea unor comunități durabile. Mineralele neenergetice³ sunt elemente de bază în viața cotidiană: o casă conține până la **150 de tone de minerale**, încorporate în: ciment, lut, ghips, carbonat de calciu, materiale compozite, sticlă, vopsea, ceramică, țigle și tone de metale; un automobil conține până la **150 de kilograme de minerale** (în cauciuc, materiale plastice, sticlă și peste **o tonă de metale**); **50%** din vopsele și hârtie sunt constituite de minerale; ceramica și sticla conțin de asemenea până la **100%** minerale⁴. Planificarea minieră garantează că acoperirea nevoilor sociale și economice, precum și efectele extracției și prelucrării asupra oamenilor și mediului sunt gestionate în mod integrat, luând în considerare întregul ciclu de viață al minei/carierei, încă de la începutul procesului de extracție, și incluzând întreținerea la

1 A se vedea punctul 3.2.1 pentru recomandări detaliate.

2 A se vedea punctul 3.2.2 pentru recomandări detaliate.

3 Conform SEC (2007) 771, mineralele neenergetice se clasifică astfel: minerale metalice (cupru, fier, argint etc.); minerale industriale (sare, feldspat, caolin etc.) și minerale de construcții. Conform IP/07/767, în materie de minerale metalice, capacitatea Europei de a-și asigura aprovizionarea prin extracție indigenă este foarte limitată. De exemplu, în anul 2004 UE a importat 177 de milioane de tone de minerale metalice, în valoare totală de 10,4 miliarde EUR, în timp ce producția UE s-a situat în jurul a 30 de milioane de tone.

4 Euromines.

închidere și după închidere în procesul de planificare. În contextul globalizării și al concurenței din ce în ce mai puternice pe piața materiilor prime, valoarea strategică a sectorului minier este în continuă creștere. În ceea ce privește tehnologia de extracție, Europa a devenit lider mondial, însă această poziție trebuie consolidată în vederea dezvoltării ulterioare.

- 2.2 Astăzi, 70% din industria prelucrătoare europeană depinde de substanțe extrase, în timp ce UE-27 se confruntă cu o amplă restructurare a industriei miniere, iar prețul metalelor pe piața globală este într-o continuă creștere. Pentru a răspunde acestei tendințe, politicile industriale europene trebuie să ia în considerare faptul că siguranța aprovizionării și cererea de materii prime ar trebui să aibă prioritate în contextul forțelor unei piețe libere.
- 2.3 Sectorul industriilor extractive neenergetice europene asigură locuri de muncă pentru **295 000 de angajați** în aproximativ **18 300 de întreprinderi**, realizând o cifră de afaceri de **45,9 miliarde EUR**, și include multe IMM-uri⁵. Acest sector promovează responsabilitatea ecologică și dezvoltarea durabilă prin organizațiile membre și este preocupat de responsabilitatea socială a întreprinderilor.
- 2.4 Mulți europeni nu recunosc importanța mineritului, însă, în viitor, dezvoltarea durabilă a Europei va depinde masiv de substanțele extrase pe plan local, în timp ce o mare cerere de minerale din țări precum China și India ar putea să afecteze siguranța aprovizionării în UE⁶. În contextul abordării globale, aceste regiuni tind să dobândească partea leului din materiile prime și din resursele financiare, rezultatul fiind restructurarea sectorului și relocalizarea investițiilor la scară internațională.
- 2.5 Pentru a face față globalizării și schimbărilor climatice, politica energetică a UE și politica integrată în domeniul mineritului sunt elemente strategice vitale. Acest lucru a fost recunoscut chiar de la începutul construcției europene⁷. Deoarece statele membre s-au angajat să sprijine eforturile UE de promovare a surselor regenerabile de energie și utilizarea eficientă a energiei, este important să se înțeleagă că acest lucru poate fi realizat numai dacă industriile europene au acces sigur la mineralele neenergetice, în special la metalele de bază și la cele utilizate în tehnologia de vârf, precum și la mineralele esențiale pentru „economii verzi”. Schimbarea comportamentului, eficiența energetică și sursele regenerabile de energie au condus la multiplicarea tehnologiilor și a activităților de cercetare-dezvoltare. Este știut că echipamentele tehnologice încorporează mari cantități de metale, dintre care o proporție

5 Eurostat.

6 *China's commodity hunger. Implications for Africa and Latin America* (Foamea de mărfuri a Chinei. Implicațiile pentru Africa și America Latină) - studiu realizat de Deutsche Bank.

7 Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, semnat în 1951.

semnificativă o reprezintă metalele rare și prețioase, care, trebuie să fim conștienți, sunt aproape indisponibile în Europa⁸.

2.6 CESE salută propunerea Comisiei Europene de a publica în 2008 o comunicare privind îmbunătățirea accesului durabil la materiile prime. Comunicarea ar trebui să recomande acțiuni realizabile, realiste și utile, prin care industriile să poată obține un acces durabil mai bun la resurse. Acest lucru este deosebit de important, deoarece industriile se confruntă cu provocări importante în materie de aprovizionare:

- reducerea zăcămintelor accesibile, adecvate extracției miniere, din cauza planificării insuficiente sau pe termen scurt a amenajărilor funciare sau din cauza utilizării deficiente a cunoștințelor de geologie;
- sarcini și costuri administrative împovărătoare pentru obținerea autorizațiilor de extracție, determinate de reglementările suplimentare și de studiile preliminare îndelungate;
- dificultăți în obținerea autorizațiilor de extracție, atât pentru cariere și activități miniere noi, cât și pentru extinderea celor existente.

2.7 CESE apreciază contribuția specialiștilor Comisiei la documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Analiza competitivității industriei extractive neenergetice din UE”⁹ și subliniază că, în ciuda extinderii UE, capacitatea acesteia de a-și asigura propria aprovizionare cu minerale metalice prin extracție indigenă este încă limitată.

2.7.1 Siguranța aprovizionării industriilor europene poate fi îmbunătățită prin investiții substanțiale în sectorul minier al noilor state membre cu potențial geologic, utilizând și îmbunătățind mecanismele de asistență deja existente ale UE.

2.7.2 Sunt disponibile resurse minerale majore în țările din Europa de Est, unde structura geologică a permis dintotdeauna desfășurarea activităților miniere. Cu toate acestea, în noile state UE acest sector a fost insuficient finanțat de stat, astfel încât situația prezentă nu reflectă potențialul real al industriei miniere neenergetice. Din această perspectivă, este esențial să se investească și capital privat în aceste întreprinderi, pentru a furniza resursele financiare care până acum au fost asigurate în cea mai mare parte de stat.

2.7.3 Pentru a asigura aprovizionarea cu materii prime a industriei europene și a consolida competitivitatea acesteia, este esențial să fie abordată problema inegalității condițiilor în termeni de aprovizionare durabilă și acces la resursele minerale. Aceste provocări trebuie abordate la nivel înalt, dintr-o perspectivă amplă, care să cuprindă o gamă largă de domenii

⁸ Această abordare se regăsește în cel de-al patrulea raport al Grupului la nivel înalt pentru competitivitate, energie și mediu din 27 noiembrie 2007 și la summitul G8 de la Heiligendamm, 6-8 iunie 2007. Grupul la nivel înalt pentru competitivitate, energie și mediu asigură o platformă de consolidare a angajamentului politic necesar pentru a lansa o strategie coerentă de facilitare a accesului la materiile prime.

⁹ SEC(2007) 771

politice, precum comerțul, dezvoltarea, energia, infrastructura și transportul, politica privind întreprinderile și politica de protecție a consumatorului.

2.7.4 Industria extractivă interacționează cu numeroase sectoare industriale, precum cel al furnizorilor de tehnologie și de utilaje, cel al cercetării, serviciile financiare, de consultanță și de protecție a mediului etc.¹⁰. Din această cauză, de regulă, o operațiune de extracție creează, în medie, de patru ori mai multe locuri de muncă indirecte decât directe în regiunea în care este situată. Potențialul regional de creștere este considerabil, în special în zonele în care nu sunt accesibile alte forme de dezvoltare economică.

2.7.5 Comitetul Economic și Social European solicită Comisiei să revizuiască cele mai bune practici și modelele de exploatare existente la nivelul statelor membre, pentru a le dezvolta și a le promova la nivel comunitar, luând în considerare nu numai aspectele tehnologice, ci și experiența acumulată de statele membre în efectuarea studiilor geologice și gestionarea minelor și a carierelor¹¹.

La nivel internațional a fost dezvoltat un proiect de dotare pentru resurse¹², care oferă orientări și studii de caz referitoare la modul în care pot fi utilizate cele mai bune resurse minerale în vederea dezvoltării economice. Un astfel de studiu de caz ar putea fi realizat și în Uniunea Europeană.

3. **Principalii piloni ai aprovizionării cu materii prime în viitor. Recomandări**

3.1 **Aprovizionarea internă**

3.1.1 Accesul limitat la resurse, sarcinile administrative împovărătoare și costurile tot mai mari ale procedurilor de autorizare conduc la scăderea investițiilor în industria neenergetică a UE, chiar în sectoarele în care cererea este mare. O politică europeană în domeniul aprovizionării cu materii prime trebuie să ia în considerare atât politicile din domeniul industriei și cel al mediului, cât și amenajarea teritoriului, pentru a asigura o mai bună coordonare între instanțele de planificare de la nivel național și nivelurile politice europene.

3.1.2 Unele inițiative naționale privind planificarea minieră pentru comunități și autorități locale pot constitui exemple utile de gestionare integrată a nevoii de minerale a societății și a economiei, pe de o parte, și a efectelor extracției și ale prelucrării asupra oamenilor și a mediului, pe de altă parte.

¹⁰ De exemplu, în mineritul modern, serviciile financiare sunt foarte importante pentru evoluția unei mine. Produsele financiare diferă în funcție de stadiu: explorare, stadiul de fezabilitate, dezvoltarea minei, exploatare, închiderea minei.

¹¹ A se vedea studiile de caz existente în Finlanda, Suedia, Regatul Unit și alte țări europene.

¹² Inițiativă lansată în anul 2004 de Consiliul internațional pentru minerit și metale. Urmărește identificarea bunelor practici privind investițiile în minerit și metale la nivel național/regional și la nivelul întreprinderilor în țările în curs de dezvoltare.

3.2 CESE solicită Comisiei ca, în comunicarea sa, să recomande următoarele:

3.2.1 **Îmbunătățirea cadrului juridic și a sistemului de autorizare (o mai bună reglementare) prin:**

- îmbunătățirea politicilor de planificare minieră, prin schimbul de bune practici în cadrul Grupului CE pentru aprovizionare cu materii prime¹³, în special în ceea ce privește, pe de o parte, utilizarea studiilor geologice și a expertizei și cunoștințelor furnizate de acestea în materie de zăcămintele și, pe de altă parte, consultările cu operatorii deja prezenți în zonele pentru care se realizează planificarea infrastructurii și a protecției mediului;
- crearea unui sistem de tip „ghișeu unic” (un singur punct de contact pentru toate părțile implicate în emiterea autorizațiilor, care să fie în măsură să evalueze aspectele economice, sociale și de mediu), pentru a îmbunătăți procesele de amenajare a teritoriului și de acordare a autorizațiilor. Crearea unui astfel de sistem intră în competența fiecărui stat membru UE;
- facilitarea explorării, încurajând activitățile de explorare în Europa prin îmbunătățirea reglementărilor naționale, prin următoarele măsuri:
 - acordarea de stimulente întreprinderilor de explorare pentru lucrările de explorare efectuate;
 - îmbunătățirea garanțiilor pentru proprietățile care fac obiectul explorărilor, pentru a crește încrederea investitorilor;
 - reducerea duratei de achiziționare a terenurilor care fac obiectul unei explorări;
 - organizarea de campanii de promovare pentru a încuraja înființarea întreprinderilor de explorare și pentru a atrage întreprinderi din exteriorul Comunității să desfășoare activități de explorare pe teritoriul UE¹⁴;
- facilitarea explorărilor și a extracției prin revizuirea legislației existente și asigurarea unei mai bune aplicări a acesteia prin proceduri și termene mai eficiente;
- asigurarea unei aplicări coerente în ceea ce privește compatibilitatea obiectivelor de protecție a mediului cu extracția de resurse minerale;
- evaluarea aspectelor legate de durabilitatea extinderii unui sit de extracție de materii prime deja existent, mai degrabă decât deschiderea unui nou sit în altă parte, pentru a face față cererii, precum și examinarea obiectivelor economice, sociale și de protecție a mediului;
- simplificarea legislației existente și eliminarea sarcinilor administrative inutile, cum ar fi raportarea multiplă;

¹³ Grupul pentru aprovizionare cu materii prime este un grup al părților interesate alcătuit din reprezentanți ai industriei, ai ONG-urilor de mediu, ai sindicatelor, ai statelor membre și ai Comisiei.

¹⁴ Conform celei de-a 18-a ediții a studiului anual *Corporate Exploration Strategies* realizat de Metals Economic Group, prețurile ridicate ale produselor de bază au făcut ca valoarea totală a explorărilor de minerale neferoase la nivel mondial să atingă 10,5 miliarde USD în 2007. Primele zece țări din lume în funcție de bugetele alocate explorării miniere sunt următoarele: Canada 19%, Australia 12%, SUA 7%, Rusia 6%, Mexic 6%, Peru 5%, Chile 4%, Africa de Sud 4%, China 3%, Brazilia 3%.

- conservarea zăcămintelor minerale, acordând mai multă prioritate resurselor minerale în cadrul politicilor UE (concurență, dezvoltare, mediu, cercetare, industrie, dezvoltare regională), astfel încât resursele cunoscute să nu devină inaccesibile din cauza altor acțiuni, fără legătură cu mineritul. Acest lucru ar putea fi realizat prin:
 - asigurarea faptului că fiecare stat membru UE are o politică națională de aprovizionare, publicată periodic și integral în limba engleză;
 - identificarea potențialului actual și viitor al UE în materie de resurse minerale, actualizarea regulată a informațiilor în acest domeniu și facilitarea accesului la acestea;
 - identificarea mineralelor de importanță strategică pentru UE și coordonarea politicilor naționale de aprovizionare referitoare la aceste minerale.

3.2.2 Creșterea compatibilității extracției cu protecția mediului prin:

- dezvoltarea unui sistem de informații bazat pe GIS¹⁵ privind localizarea, natura, resursele și rezervele de minerale europene, atât terestre cât și maritime, pentru a facilita integrarea potențialului mineral în amenajarea teritoriului, în vederea selectării și definerii zonelor protejate, printre altele;
- realizarea de studii de caz privind cele mai bune practici pentru aplicarea articolului 6 din Directiva „Natura 2000”;
- îmbunătățirea eficacității și a eficienței studiilor de impact social și de mediu, prin elaborarea unor linii directoare de aplicare mai bune și mai clare pentru statele membre, vizând următoarele obiective:
 - asigurarea unei abordări armonizate în întreaga UE;
 - scurtarea intervalelor de timp pentru elaborarea acestor studii, precum și a timpului de răspuns din partea autorităților, asigurând astfel un grad mai mare de stabilitate juridică și de previzibilitate pentru investitori;
- promovarea celor mai bune practici de extracție pentru a stopa procesul de diminuare a biodiversității;
- susținerea principiului proximității în aprovizionarea cu minerale în interiorul UE, acolo unde acest lucru este posibil, pentru a reduce transportul, precum și emisiile și zgomotul generate de acesta;
- asigurarea accesului la zonele îndepărtate prin includerea accesului la zăcămintele minerale în planificarea infrastructurii de către Comisia Europeană și statele membre, asigurând, în același timp, după caz, modalități de transport mai ecologice pentru materialele în vrac cu volum mare, precum trenurile, barjele și transportul maritim;
- agregatele marine;
- reducerea efectului „nu la mine în curte” printr-un program de cercetare destinat reducerii inconvenientelor, determinând astfel creșterea gradului de acceptare de către comunități.

15

Geographic Information System (Sistem de informații geografice).

3.2.3 Îmbunătățirea calității informațiilor despre minerale la nivelul UE prin:

- asigurarea accesului factorilor de decizie politică la date mai cuprinzătoare privind resursele: producție, angajați, venituri generate, teren utilizat pentru extracția minieră și teren redat altor utilizări, pentru a asigura luarea deciziilor pe baza celor mai corecte date disponibile;
- acordarea unei atenții sporite, atât la nivel european, cât și la nivel național, importanței crescânde a metalelor, mineralelor industriale și agregatelor europene, la nivel politic și legislativ;
- luarea în considerare a informațiilor geologice în amenajarea teritoriului, precum și ca sursă de informații cu privire la zăcăminte pentru bazele de date utilizate la stabilirea destinației terenurilor; crearea unui serviciu geologic european, bazat pe organismele naționale și regionale de studii geologice și pe capacitățile acestora. Competențele acestuia ar putea include:
 - identificarea resurselor strategice și recomandarea acestora pe lângă statele membre, ca priorități-cheie în amenajarea teritoriului;
 - integrarea în Schema de Dezvoltare a Spațiului Comunitar¹⁶ (cadru politic care nu a mai fost aplicat din 1999) a perspectivei UE asupra accesului la resursele minerale și corelarea acesteia cu politicile de planificare minieră ale statelor membre;
 - analizarea impactului politicilor privind schimbările climatice asupra aprovizionării cu minerale și asupra aspectelor legate de autoaprovizionare;
 - îmbunătățirea cunoștințelor privind distribuția și calitatea resurselor minerale în UE, precum și importanța strategică a acestora; evaluarea potențialului acestora în cadrul monitorizării globale pentru mediu și securitate (GMES);
 - dezvoltarea unei baze de date geologice paneuropene, întemeiată pe principiul INSPIRE¹⁷ și pe evaluarea potențialului de zăcăminte ascunse de metale și minerale în principalele zone metalifere;
 - utilizarea informațiilor și serviciilor oferite de programele de observare a pământului, precum GMES, care este o inițiativă comunitară lansată în 2001, la summitul de la Göteborg, împreună cu Strategia europeană de dezvoltare durabilă. Unul dintre aceste programe, Serviciul de bază de monitorizare a suprafețelor continentale (*Land Monitoring Core Service - LMCS*) din cadrul GMES, va furniza, începând din 2008, hărți vectoriale digitale ale exploatării/acoperirii reale a terenurilor de pe întreg teritoriul Europei (38 de țări, inclusiv Turcia), hărți integrale și de precizie din ce în ce mai mare (cu o unitate cartografică minimă de 1 ha, spre deosebire de baza de date utilizată în prezent, *Corine Land-cover*, cu o unitate de 25 ha). O altă parte a LMCS selectează orașe și alte „zone fierbinți” cu o precizie și mai mare (0,25 ha) și

¹⁶ Obiectivul politicilor de dezvoltare a spațiului, așa cum a fost definit de Consiliul informal al miniștrilor UE însărcinați cu amenajarea teritoriului, care a avut loc la Potsdam, la 10-11 mai 1999, este să acționeze în vederea dezvoltării echilibrate și durabile a teritoriului Uniunii Europene, pentru a realiza coeziunea economică și socială, pentru a permite conservarea și gestionarea resurselor naturale și a patrimoniului cultural, precum și pentru a atinge o competitivitate mai echilibrată a UE.

¹⁷ Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (Inspire).

propune un conținut adaptat gestionării zonelor intens exploatate și care suferă schimbări frecvente.

De asemenea, permite extinderea cunoștințelor cu privire la potențialul mineral al siturilor de profunzime din principalele regiuni metalifere ale Europei: în timp ce datele și cunoștințele geologice cu privire la primii 100 de metri de sub scoarța terestră sunt de foarte bună calitate pentru cea mai mare parte a teritoriului Europei, cunoștințele și datele spațiale referitoare la părțile mai de adâncime ale acestor regiuni rămân limitate, deși este probabil ca acestea să conțină zăcăminte minerale de care Europa va avea nevoie pentru a-și satisface necesitățile viitoare. Exploatarea zăcămintelor de adâncime prezintă mai multe avantaje: o amprentă la suprafață foarte redusă, prin urmare un grad sporit de acceptare socială și efecte limitate asupra mediului.

- este în curs de dezvoltare și o componentă mondială a acestui program, destinată susținerii politicilor externe ale UE. Aceste informații vor permite:
 - colectarea de date suficiente privind mineritul, reprezentative din punct de vedere geografic și previzibile;
 - identificarea și cuantificarea zonelor de exploatare la zi și/sau a infrastructurilor miniere;
 - identificarea zonelor potențiale de conflict (de exemplu, siturile naturale protejate) sau a zonelor de compensare;
 - monitorizarea impactului asupra apei de uz casnic și a efectelor poluării;
 - monitorizarea procesului de renaturalizare după închiderea sitului;
 - adoptarea de măsuri urgente în caz de accidente.

4. **Aprovizionarea internațională**

4.1 UE și statele membre nu au evaluat până în prezent toate efectele globalizării asupra cererii și ofertei de resurse minerale¹⁸. CESE recunoaște că există numeroase motive pentru a importa materii prime din afara UE. Însă importul unor mărfuri care s-ar putea să nu fi respectat standardele sociale și de mediu ale UE în procesul de producție ar putea să conducă nu numai la o pierdere de competitivitate a economiei comunitare, ci și la deplasarea problemelor sociale și de mediu.

4.2 CESE solicită Comisiei ca, în comunicarea sa, să recomande următoarele:

- identificarea resurselor strategice și recomandarea acestora pe lângă statele membre, ca priorități-cheie în amenajarea teritoriului;
- crearea unor condiții de stimulare a competitivității industriei extractive europene, prin valorificarea la maximum a realizărilor în materie de cercetare și inovare și prin promovarea investițiilor;

18

La nivel mondial, Conferința Organizației Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare a realizat o evaluare pe această temă în cea de-a doua parte a Raportului său din 2007 privind investițiile mondiale.

- identificarea și documentarea fluxurilor de importuri și exporturi de materii prime și evaluarea fiabilității politice și economice pe termen lung;
- elaborarea de noi programe, finanțate prin fonduri europene, pentru îmbunătățirea durabilității extracției, a transportului și a utilizării mineralelor în regiunile cu un bun potențial al resurselor;
- garantarea, prin intermediul Comisiei Europene, al OCDE și al Forumului materiilor prime durabile al UNEP, a modului de producție durabil al materiilor prime importate;
- încurajarea investițiilor europene în țări terțe, cu accent special pe America Latină, Africa, Rusia și țările din Asia Centrală¹⁹;
- promovarea aplicării standardelor europene în țările de origine, prin programe de cooperare;
- îmbunătățirea accesului și stabilitatea pe termen lung a fluxurilor de aprovizionare sunt două teme care trebuie incluse pe ordinea de zi la elaborarea politicilor externe ale UE și care ar trebui abordate de reprezentanții UE în cadrul summiturilor și al reuniunilor bilaterale la nivel înalt.

5. Consolidarea capacităților

5.1 Industriile extractive neenergetice europene se confruntă cu diferite provocări în ceea ce privește dezvoltarea capacităților existente și crearea altora noi. Un element important îl reprezintă îmbunătățirea imaginii acestui sector. Însă aceasta nu este singura măsură care trebuie luată pentru a atrage tineri și oameni noi, pentru a menține în sector forța de muncă europeană existentă și pentru a îmbunătăți capacitatea acesteia de a face față modernizării sectorului.

5.2 CESE îndeamnă Comisia ca, prin comunicarea sa, să încurajeze următoarele:

- elaborarea, cu sprijin național sau european, a unui program de dezvoltare a competențelor, destinat forței de muncă specializate existente care necesită formare și instruire suplimentară, precum și a unei politici eficiente pentru învățare pe tot parcursul vieții;
- lansarea de programe europene specifice pentru a valorifica la maximum mâna de lucru calificată existentă pentru viitoarele oferte de muncă și investițiile în zonele miniere potențiale, ca unul dintre principalii factori (tehnologie, *know-how*, cunoștințe despre sectorul minier) care oferă acces la zăcămintele minerale importante din întreaga lume;
- investiții în universități și programe educaționale, pentru a mări capacitatea generală a sectorului prin revizuirea sprijinului național acordat în prezent mineritului și prelucrării mineralelor, precum și departamentelor care se ocupă de geologie, pentru a atrage un

¹⁹

Conform *Raw Materials Data*, Stockholm, ianuarie 2008, investițiile în industria minieră mondială la sfârșitul anului 2007 totalizau 308 miliarde USD. Această sumă reprezintă 50% din investițiile anului 2006, care la rândul lor reprezintă 20% din investițiile anului 2005.

număr mai mare de studenți către acest domeniu și pentru a promova activitățile de cercetare în cadrul acestor discipline;

- încurajarea, de către factorii de decizie, a dezvoltării de *cluster*e și parcuri tehnologice în interiorul zonelor miniere, având în vedere că industria extractivă interacționează în mare măsură cu alte sectoare industriale și furnizori de servicii și știut fiind că un loc de muncă creat în sectorul minier creează la rândul său patru locuri de muncă suplimentare;
- sensibilizarea cu privire la rolul mineralelor și la durabilitatea industriilor, prin cursuri educative, ateliere, dezbateri, conferințe, într-o abordare interdisciplinară: de exemplu, promovarea în școli și universități a unor concepte precum eco-mineritul, geologia economică, utilizarea responsabilă a resurselor minerale etc.;
- promovarea sănătății și a siguranței la locul de muncă, precum și a cercetării în aceste domenii, ca necesități de bază pentru durabilitatea sectorului resurselor minerale;
- acordarea unei atenții speciale reducerii riscurilor profesionale și măsurilor medicale preventive.

6. Eficiența resurselor

6.1 Pentru utilizarea eficientă a resurselor, este esențială implicarea altor sectoare în procesul de extracție a mineralelor. Trebuie subliniat că o industrie extractivă activă în Europa reprezintă forța motrice pentru dezvoltarea furnizorilor europeni de servicii și tehnologie de nivel mondial.

6.2 CESE solicită Comisiei ca, în comunicarea sa, să recomande următoarele:

- încurajarea Comisiei să acorde sprijin deplin Platformei tehnologice europene pentru resurse minerale durabile²⁰, având în vedere că aceasta a fost recent recunoscută oficial;
- promovarea participării acestui sector industrial la programele de cercetare-dezvoltare naționale și europene desfășurate în cooperare cu Comisia Europeană destinate să sporească durabilitatea extracției, precum și la un program privind utilizarea materiilor prime prin îmbunătățiri tehnologice;
- implicarea producătorilor de mașini și utilaje într-un astfel de program, pentru a reduce:
 - zgomotul, sporind în același timp siguranța;
 - praful, în colaborare cu producătorii de filtre;
 - nivelurile de CO₂ și consumul de energie, în cooperare cu întreprinderile din sectorul energetic;
 - vibrațiile la locul de muncă;
 - utilizarea apei în industrie.
- îmbunătățirea gestionării și a acceptabilității operațiunilor prin:
 - reciclare;

²⁰

ETP SMR (*European Technology Platform on Sustainable Mineral Resources*), site internet: <http://www.etpsmr.org/>.

- prelucrarea mineralelor în vederea îmbunătățirii eficienței (adică să facem mai mult cu mai puține mijloace);
- utilizarea mineralelor pentru a economisi resursele rare și prețioase;
- utilizarea, când este cazul, a materiilor prime alternative, inclusiv a materiilor prime secundare și a deșeurilor;
- promovarea contribuției industriilor la ciclul de viață.
- promovarea sinergiilor de mediu, de exemplu stimularea producției locale pentru a evita problemele de transport;
- încurajarea, prin Direcțiile Comisiei, a evaluării situației actuale a structurii costurilor de transport (cale ferată, barje și nave) și a competitivității acestora pe plan internațional, așa cum se procedează în sectorul energetic;
- încurajarea studiilor privind biodiversitatea în zonele cu mine și cariere;
- promovarea utilizării materiilor prime secundare, în acord cu dezvoltarea durabilă.

Bruxelles, 24 iunie 2008

Președintele
Comisiei consultative pentru mutații industriale

Secretarul General
al Comitetului Economic și Social European

Joost VAN IERSEL

Patrick VENTURINI
